

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIM-
LAR VE BASILI EĞİTİM MALZEME-
LERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ
ÇIKANIR İBİSİ MAKAM VE MOES-
SELERNE PARASIZ GÖNDERİLİR.

YILLIK ABONESİ 500 LİRADIR.
ABONE TUTARI MALSANDIRILAR-
INDAN BİRİNE YATIRILMALI
VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ
EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR
VE BASILI EĞİTİM MALZEME-
LERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 43

14 Temmuz 1980

SAYI: 2066

Talim ve Terbiye Kurulu Kararları:

Karar sayısı: 71

Karar tarihi: 23.5.1980

Konu: Dış Ülkelerdeki Türk İşçilerinin çocuklarına Ait Türkçe, Sosyal Bilgiler ve Din Bilgisi programları.

Yurt Dışı İşçi Çocukları Eğitim Öğretim Genel Müdürlüğü'nün 6.5.1977 gün ve 2067 sayılı teklif yazısı üzerine;

Dış Ülkelerdeki Türk İşçilerinin çocuklarına ait Türkçe, Sosyal Bilgiler ve Din Bilgisi programlarının, ekli örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur.
23.5.1980

Millî Eğitim Bakanı a.
Ömer GÜRSES
Mesleki ve Teknik Öğretim
Müsteşarı Yardımcısı

DIŞ ÜLKELERDEKİ TÜRK İŞÇİLERİNİN ÇOCUKLARINA AIT TÜRKÇE, SOSYAL BİLGİLER VE DİN BİLGİSİ PROGRAMLARI

Genel Açıklamalar:

1 — Dış ülkelerdeki Türk İşçilerinin çocuklarına ait bu program, Türkçe, Sosyal Bilgiler ve Din Bilgisi ile ilgili çalışmalarını içine almaktadır.

2 — Türkçe çalışmaları için, genel amaçlarla okuma, sözlü ve yazılı anlatım, imla, inşaat ve dilbilgisinin amaçları verilmiştir. Türkçe çalışmaları ile ilgili, ayrıntılı konular verilmemiştir. Öğretmenler, öğrencilerin ihtiyaçları ve çevrenin imkanlarını gözönünde tutarak, ilkökul programındaki konulardan faydalanacaklardır.

3 — Türkçe çalışmalarında, Türkçe konuşamayanların önce me-
ramını anlatması sağlanmalı; ilk Türkçe okuma yazma çalışmalarına, çocukların bulundukları yabancı okulda o ülkenin diliyle okuyup yazmayı tereddütsüz becerebildiği zaman, yani birinci öğretim yılı tamamlandıktan sonra başlanmalıdır. Bu yolla çocukların, iki farklı dilin yazılı ve okunuşu arasında geçiş yapmalarına meydan verilmemelidir.

4 — Sosyal Bilgiler ve Din Bilgisine ait ünite ve konular bir çerçeve program anlayışı içinde verilmiştir. Öğretmenler, çocukların ihtiyaç ve seviyelerine göre, ilkökul programından da faydalanarak, bu çerçeve ünite ve konuları işleyeceklerdir.

5 — Öğretmenler, belirli gün ve haftaları kutlarken çocukların tamamını faaliyetlere iştirak ettirmeli, bu sırada her birinin, seviyesine uygun çalışmalar yapmasına imkân vermelidir.

6 — Çalışmaların hareket noktasını Sosyal Bilgiler, Din Bilgisi ve çocukların günlük yaşayışlarındaki önemli olaylar teşkil etmeli; Türkçe ile ilgili faaliyetler bunlara dayandırılmalıdır.

7 — Çalışmalar için, ayrı ayrı saatler verilmemiştir. Öğretmenler, çalışmalara katılan çocukların durumuna, ünite ve konuların önemine ve bu çalışmalar için gerekli süreye göre, zaman ayıracak ve ünite planlarını buna göre düzenleyeceklerdir.

Yapılacak çalışmalar çekici hale getirilmeli ve onların bu faaliyetlere seve seve katılmaları sağlanmalıdır.

8 — Çocuklar çeşitli yaş ve seviyelerde olabilirler. Bu takdirde öğretmenler, çocukları gruplara ayıracak ve gerektiğinde birleştirilmiş sınıflar olarak faaliyet göstereceklerdir.

9 — Bütün çalışmalar çocukların Türk Kültürü ile bağlarını kurmaya, devam ettirmeye ve bu bağları kuvvetlendirmeye yönelik olacaktır. Bu bakımdan, dış ülkelerdeki Türk İşçilerinin çocuklarıyla yapılacak eğitim çalışmalarında, öğretmenler daima bu noktayı gözönünde tutmalıdırlar.

Genel Amaçlar:

- 1 — Öğrencilerin, Türk kültürü ile bağlarını devam ettirmek;
- 2 — Anadilleri olan Türkçeyi öğrenmelerini, unutmamalarını, geliştirmelerini ve onu sevmelerini sağlamak;
- 3 — Onlara gerekli Türk Milletine layık evlâtlar olduklarını, Türk Milletinin kabiliyet ve çalışkanlığını, kahramanlık ve fedakarlığını, doğruluğunu, insani duygularının yüceliğini kavratmak;
- 4 — Yurda dönüşlerinde okullara veya çalışma hayatına kolaylıkla uyumlarını sağlamak;
- 5 — Onlara Türk Yurdu, Türk Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin idaresi hakkında bilgi vermek.

TÜRKÇE

Genel Amaçlar:

Öğrencilerin,

- 1 — Anadilleri olan Türkçeyi öğrenmelerini, unutmamalarını, geliştirmelerini ve onu sevmelerini,
- 2 — Gördüklerini, bildiklerini, incelediklerini, öğrendiklerini, düşünüp tasarladıklarını, içtihatlarını ve hissettiklerini, sözlü veya yazılı olarak, amaca uygun ve etkili bir şekilde anlatma gücünü kazanmalarını,
- 3 — Dinlediklerini ve okuduklarını, tam ve doğru olarak anlamalarını ve maksada uygun bir şekilde anlatmalarını,
- 4 — Türkçenin temel kurallarını, kelimelerin anlamlarını, söyleli ve yazılılarını doğru olarak öğrenmelerini,
- 5 — Seviyelerine uygun Türkçe kitapları istek ve zevkle okuma alışkanlığını elde etmelerini,
- 6 — Millî kültürümüzle bağlarının devam etmesini sağlamak.

Açıklamalar:

İlkokul programındaki Türkçe ile ilgili açıklamalar yanında aşağıdaki hususlar, bilhassa gözönünde tutulmalıdır:

1 — Hayatımızda dinlemenin ve dinlenenin anlamının önemi büyüktür. Bunun için öğrencilere, dinleme ile ilgili iyi alışkanlıklar kazandırılmalı, daha iyi ve daha dikkatli dinleyici olmaları sağlanmalıdır.

Öğrenciler, Türkçeyi dinleyerek, bol bol okuyarak, dinlediklerini, okuduklarını anlayıp anlatarak ve yazarak öğrenecekler ve geliştireceklerdir.

2 — Yabancı bir ülkedeki çocuğun Türkçesi, ailesine, Türkiye'de yaşadığı çevreye ve yaşına göre değişiklik göstereceğinden, ilk zamanlarda öğretmen, öğrencilerin Türkçeyi evde ve çevrede öğrendikleri gibi kullanmak suretiyle daygu ve düşüncelerini anlatmalarına imkân vermeli yavaş yavaş ve sabırla dilimizi kazandırmalı ve sevdirmelidir.

Ağız farklarını düzeltmenin bir zaman işi olduğu ve bu konuda öğrencileri yıldırmadan hareket edilmesi gerektiği de unutulmamalıdır.

3 — Yabancı ülkelerde doğan veya çok küçük yaşta oralara giden Türk çocukları, bazan yabancı bakıcıların elinde kalmaktadır. Bu yüzden çocukların diline çok sayıda yabancı kelime de karışmakta ve onların dilini anlaşılması güç bir duruma sokmaktadır. Bu çocukların en büyük ihtiyacının anadili olduğu unutulmamalı ve Türkçeyi öğretme ve geliştirme çalışmaları yapılırken programı tamamlama endişesi ve telâşına kapılmaksızın Türkçeyi gereği gibi öğrenip kullanmalarına yardım edilmelidir.

4 — Öğrencilere, dinlemenin bir nezaket kuralı olduğu anlatılmalıdır. Özellikle, konuşanın sözünü kesmemek, düşünceleri kabul edilmese dahi nezaketle cevap vermek gerektiği belirtilmeli ve bunlarla ilgili alışkanlıklar kazandırılmalıdır.

5 — Öğrencilerin, devam etmekte bulundukları yabancı okulda başarsızlığa uğramamaları için, yabancı dilde öğrendikleri veya duydukları kelimelerin Türkçe karşılıklarını da öğrenmelerine yardım edilmeli bu fırsatla öğrenmekte oldukları yabancı dilin, hayatları boyunca işlerine yarayabileceği hissettirilmelidir.

6 — Anavatanı döndükleri zaman öğrenimlerine kendi okullarımızda devam edecekleri, bu itibarla Türkçe okuma yazma, konuşma ve anlamayı da unutmamaları ve geliştirmeleri gereği öğrencilere her fırsatta anlatılmalıdır.

7 — Öğrenciler anavatanında bulunan hısım, akraba ve arkadaşlarıyla mektuplaşmaya teşvik edilmeli, kendi yaşayışları hakkında bilgi vermeye, öğrendikleri şeyleri onlara duyurmaya sevk edilmeli, yazılan mektuplar, öğretmen tarafından okunarak düzeltilmelidir. Böylece, çocukların yabancı bir ülkedeki duygu ve düşünceleri de öğrenilmiş, gerekirse bazı telkinlerde bulunmak imkân ve fırsatı ele geçirilmiş olur.

Öğrencilerin yazacakları mektuplara alacakları cevaplar, onların anavatanla olan bağlarının kuvvetlenmesini sağlayacağından bu yolda teşvik edilmeleri uygun olacaktır.

8 — Öğrencilerin, Bakanlığımızca yayımlanan veya tavsiye edilen dergilere abone olmaları hem okuma zevklerinin gelişmesini sağlayacak, hem de anavatanla ilgilerini devam ettirecektir.

İLKOKUMA VE YAZMA

Açıklamalar :

İlkokul programındaki ilkokuma ve yazma ile ilgili açıklamalar yanında aşağıdaki hususlar, bilhassa, gözönünde tutulmalıdır :

1 — Çocukların Türk kültürü ile bağlarını kurabilmek, mevcut bağları devam ettirebilmek için onların Türkçeyi anlamaları, Türkçe okuyup yazmaları gerekir. Bu bakımdan, ilkokuma ve yazma çalışmaları, Türk kültürü ile ilgili eğitim ve öğretim faaliyetlerinde önemli bir yer tutulmalıdır.

2 — İllokuma yazmaya, çocukların anlayabileceği, günlük hayat ile ilgili kısa cümlelerle başlanmalı, zamanla bu cümleler kelimelere, hecelere, heceler de harflere bölünmelidir. Bu çözümlemeler sonunda elde edilen kelime, hece ve harflerle yeni cümle ve kelimeler meydana getirilmelidir.

Cümlelerde, kelimelerin ve hecelerin bölünmesini kolaylaştırmak için, öğretmen, aynı kelimeleri içine alan cümleleri, içinde aynı heceler bulunan kelimeleri yan yana getirmelidir. Üzerinde durulan cümle veya kelimeleri, hikâyeler, masallar, tekerlemeler içinde kullanmaya önem vermeli ve ilkokuma yazma konularının, öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde olmasına dikkat etmelidir.

3 — İlk Türkçe okuma yazma çalışmalarına, çocukların bulundukları yabancı okulda o ülkenin diliyle okuyup yazmayı tereddütsüz becerebildiği zaman, yani birinci öğretim yılı tamamlandıktan sonra başlamalıdır. Böylece, çocukların iki farklı dilin yazılış ve okunuşu arasında şaşırıp bozılmalarına meydan verilmemelidir.

4 — İllokuma ve yazma çalışmalarında Türk Alfabetine giren bütün harflerin, metinler içinde gereği kadar tekrarlanmasına dikkat edilmelidir.

5 — Bulunulan yabancı ülkenin alfabesinde ve bizim alfabemizde aynı sesleri belirtmeye yarayanlarla birlikte, farklı sesleri gösteren harfler üzerinde de durulmalıdır.

6 — Türkçe okuma ve yazma çalışmaları daima birlikte yürütülmeli, çocuklara, okumasını öğrendikleri cümle ve kelimeler hemen yazdırılmalıdır.

7 — Türkçe okuma ve yazmaya başlarken Latin harflerini kullanan memleketlerde büyük ve küçük harflerin öğretiliş sırasına ve yazılış şekline (dik, yatık v.b.) uyularak çocukların bazı güçlüklerle karşılaşmalarına meydan verilmemelidir.

Harflerin şekilleri, yazılışları, birbiriyle birleştirilmeleri yönünden bulunulan ülkedeki kurallara uyulmalıdır.

8 — Günlük hayata dayanan bir ilkokuma ve yazma öğretimi, öğretmenle genel bir ilkokuma kitabının metnine bağlanmamasını gerektirir. Onun için, ilkokuma kitabı yanında, bol ve eğitici değer de başka araç ve gereçlere de yer verilmelidir.

9 — Öğretilen cümleleri çocuklara maksatsız tekrar ettirmekten sakınmalı, tekrarlamayı, onların dikkatini ve ilgisini çekecek yolda yapmayı sağlamalı, cümleler ilgi çekici fıktalar ve sözler içinde ve yerine göre oyun şeklinde tekrar edilmelidir.

10 — İllokuma ve yazma öğrenen çocuklar değişik seviye ve yaşlarda olabilirler. Bu takdirde, öğretmen, çocukları yaş veya seviye gruplarına ayırarak, çalışmalar yapmalı, kullanacağı metot ve tekniklerle araç ve gereçleri buna göre tayin ve tespit etmelidir.

OKUMA

Amaçlar :

1 — Çocukların, Türkçe yayımları anlama yeteneklerini geliştirmek.

2 — Çocuklara, Türkçe yayımları okuma zevk ve alışkanlığı kazandırmak.

3 — Çocuklara seviyelerine uygun kitapları seçme ve seçilen kitaplar yoluyla kültür seviyelerinin, dile hâkimiyetlerinin gelişmesinde yardımcı olmak.

Açıklamalar :

İllokul programındaki okuma ile ilgili açıklamalar yanında aşağıdaki hususlar, bilhassa gözönünde tutulmalıdır :

1 — Yabancı ülkelerdeki Türk çocuklarının okuma ile ilgili problemleri, bulunduğu ülkeye, Türkiye'den gittiği sınıf seviyesine, yabancı ülkede doğmuş ve büyümüş olup olmamasına göre değişik çeşit ve ağırlıkta olabilir. Bunun için, öğretmenle, her şeyden önce, bu durumları inceleyip gerekli tedbirleri alması lazımdır.

2 — Kelimelerin mânalarıyla birlikte öğretilmesine bilhassa dikkat edilmelidir. Anlam, hem kelimelerin özel şekillerini tanımaya, hem de sözün gelişinden yararlanmaya hizmet etmesi bakımından, büyük önem taşır. Bunun için, kelimelerin mânaları, resimle, araçla ve diğer yollarla açıklanmalı, gereken durumlarda, biliyorlarsa, yabancı dildeki karşılığı da kullanılmalıdır.

3 — Çocukların, okunan parçada, mânalarını bilmedikleri her kelimayı birer birer açıklamaktan çok, bütünü kavramalarına önem verilmelidir.

4 — Çocuklar, sesli okuma sırasında bulundukları ülkenin dilinin etkisinde kalarak vurgulan yazılış yerlerde yapabilirler ve kelimeleri ses uyumuna aykırı şekilde telâffuz edebilirler. Çocuklara bu yanlışları, yavaş yavaş ve sabırla düzeltilmelidir.

5 — Her fırsattan faydalanılarak ve değişik yazı çeşitleri okutularak, çocukların, anlayarak doğru ve anlamlı okuma alışkanlığı kazanmalarına yardım edilmelidir.

SÖZLÜ VE YAZILI ANLATIM

Amaçlar :

1 — Çocuklara, çevrede gördüklerini, bildiklerini, yaptıklarını, yaşadıklarını, dinlediklerini, okuduklarını, düşündüklerini, hissettiklerini ve öğrendiklerini düzgün ve doğru cümlelerle anlatabilme.

2 — Kullandığı kelimeleri doğru söyleme ve yazma.

3 — Kelime hazinelerini, tedrici bir şekilde zenginleştirme.

4 — Okunaklı bir yazı ile yazabilme beceri ve alışkanlıklarını kazandırmak.

Açıklamalar :

1 — Türk Alfabesinde her harf ayrı bir ses ifade eder. Türk çocuklarının bulunduğu ülkenin alfabesinde bazan bir ses, birden fazla harfle meydana getirilebilir. Bazan da harflerin, kelimelerin başında, arasında veya sonunda bulunmaları, onların okunuşlarında değişiklikler yapılmasını gerektirebilir. Bu bakımdan, öğretmenler, Türk Alfabesiyle bulunan ülkenin alfabesindeki farkları tespit edip, çocukların bunlarla ilgili zorluklarını ortadan kaldıracı tedbirler alması lazımdır.

2 — Bulunulan ülkenin durumuna göre, çocuklar birleşik sesli harflerde ve birleşik sessiz harflerde, r, l, ç harflerinin söylenişinde, tı harfi yerine (d) ve (v) harfi yerine (w) kullanmak gibi yanlışlıklar yapabilirler. Bu yanlışlıklar üzerinde ayrı ayrı durulmalı ve içlerinde bu gibi özellikler bulunan parçalar üzerinde çalışma yapılmalıdır.

3 — Çocuklardan bir kısmı, Türkçe ile bulunan ülke dilinin kelimelerini karıştırarak konuşabilirler. Bu gibi çocukların bu duruma göz yummamalı ve konuşmalarını Türkçe kelimelerle yapmaları hatırlatılmalıdır.

4 — Çocuklardan bazıları, vurguları yerinde yapamazlar ve kelimeleri ses uyumuna göre söyleyemezler. Bu yanlışlıkları düzeltmek için çocukların dikkatleri çekilmeli, ses kayıt makinelerinden ve benzeri araçlardan faydalanılarak onların bol bol, düzgün konuşmaları dinlemelerine imkân verilmelidir.

5 — Bulunulan ülkenin dili icabı, cümle öğeleri Türkçedeki yerinde kullanılmayabilir. Bu takdirde, çocuklardan bazıları yabancı dildeki bu alışkanlıklarını, Türkçe konuşurken veya yazarken de devam ettirebilirler. Öğretmen, bu durumlar karşısında, bol bol örnekler vererek yanlışlıkları düzeltmelidir.

6 — Harflerin şekilleri, yazılışları ve bitleştirilişleri bakımından, çocukların iki ayrı sistem arasında bocalamalarını önlemek için, bu konularda, bulunulan ülkenin kurallarına bağlı kalmalı, çocukların yazılı olarak Türkçe anlatması yeterli görülmelidir.

A. Sözlü Anlatım :

1 — Doğru ve düzgün konuşma, iyi konuşanlar örnek alınarak elde edilir. Bunun için öğretmen çocuklara iyi konuşma örneği olmak, kendisi de düzgün ve güzel konuşmalı, kelimeleri iyi telâffuz etmelidir.

2 — Sözlü anlatım, derslerden, ders dışı faaliyetlerden faydalanarak geliştirilir. Bu maksatla, özellikle ileri merhalelerde "dilbilgisi"nden faydalanılmalıdır. Ayrıca, şiir ve nesir okuma yarışmaları, tartışmalar düzenlenerek çocukların konuşma kabiliyetleri geliştirilmelidir.

3 — Çocuklar cesaretleri kırılmadıkça, büyük bir konuşma hevesi gösterirler. Başlangıçta, onlara, kendi alıştıkları şekilde konuşma imkânı verilmelidir.

4 — Çocuklar, toplu konuşmada, başkan seçimi, gündem düzenlenmesi, söz alma, oylama v.b. kuralları öğrenmelidirler. Söze karışmayan öğrencileri konuşturmak için tedbirler alınmalı, sık sık söz isteyen öğrencilere her zaman söz verilmemelidir.

5 — Çocukları konuşturmak amacıyla, küçük dramatisasyon çalışmalarını da yapılmalıdır. Dramatisasyon, belli konuların vücut hareketleriyle canlandırılmasına da fırsat ve imkân verir. Öğretmen, çocuklara dinledikleri veya okudukları bir masal, bir hikâyeyi veya derste geçen bir konuyu sınıfta temsil ettirmeli. Bu türlü faaliyetlere öğretimin ilk yılından itibaren yer verilmelidir. Burada sözü edilen basit dramatisasyon, çocukların kendilerini, dinledikleri veya okudukları şeylerde geçen şahısların yerine koyarak bir olayı temsil etmeleridir.

6 — Ağız farklarını ve telâffuz yanlışlıklarını düzeltmek için söz korusu da yapılmalıdır. Söz korusu bir şiir veya nesir parçasının koro halinde okutulmasıdır. Öğretmen, bazan bütün sınıfa, bazan da ayırdığı gruplara, bir parçayı koro halinde okutabilir. Bu çalışma, bütün öğrencileri faaliyete katacağından, dersin canlı geçmesini sağlar.

7 — İlk Türkçe okuma yazma çalışmalarına çocukların bulunduğu yabancı okulda o ülkenin diliyle okuyup yazmayı tereddütleri bencerebildikleri zaman başlanacağı gözönünde bulundurulmalı, ancak bu seviyeye ulaşmamış olanlar için bol bol sözlü anlatım çalışmaları yapılmalıdır.

B. Yazılı Anlatım :

1 — Sözlü anlatım, yazılı anlatım için bir başlangıçtır.

2 — İlk zamanlarda öğrencilere, yazmanın söylediklerimizi yazı ile belirtmekten başka bir şey olmadığı anlatılmalı ve yazma işi, sık sık, konuşmalara bağlanmalıdır.

3 — İlk yıllarda, düşünülenler, önce söylettirilmeli, sonra yazdırılmalıdır. Söylemek yazmaktan hızlı yürüdüğü için öğrenciler bazı harfleri, kelimeleri, hatta cümleleri atlarlar veya iki defa yazarlar. Aradaki bu hız farkını gidermek için başlangıçta öğrencileri yazma hızlarına uyacak şekilde ağır ağır söylemeye, yazdıklarını okuyarak eksiklerini bulmaya alıştırmak uygun olur.

4 — Yazılı olarak anlatılacak konuların, önce sınıfın bütün öğrencileri tarafından ortaklaşa yazılması, bu yolda başarıya yaklaşıldıkça, yazılmasına başlanan konuların gruplara, daha sonra da öğrencilerin kendilerine tamamlattırılması uygun olur. Birlikte incelenen konular, yapılan ziyaretler, gözlemler ve sonuçları, v.b. ortak yazılara da konu teşkil eder. Yazı türleri değişikçe (mektup, telgraf, dilekçe, tebrik, sipariş mektubu, teşekkür yazısı v.b.) aynı yola başvurulmalıdır.

5 — Yazılı ifade çalışmalarını aşağıdaki amaçlara yönlendirebiliriz :

- a) Yayınan, görülen, incelenen olayların anlatılması,
- b) Derslerde yapılan çalışmaların sonuçlarının yazılması,
- c) Resim ve levhalarda görülenlerin anlatılması,
- d) Dinlenen, okunan veya seyredilenlerin yazılması,
- e) Mektup, posta kartı, telgraf, kutlama, davetiye, teşekkür yazısı,
- f) Posta alıncısı ve dilekçe yazılması.

İMLA**Amaçlar :**

- 1 — Çocukların, kullandıkları kelimelerin doğru yazılışlarını öğrenmelerini,
- 2 — Belli başlı imlâ kurallarına uymalarını sağlamak.

Açıklamalar :

1 — Öğrenciler, yazılışını öğrendikleri kelimelerin anlamlarını da öğrenmelidirler.

2 — Yeni geçen her kelimenin doğru yazılışı hemen öğretilmelidir.

3 — Her öğrenci, yeni kelimenin söylenişini ıslıtmeli, yazılışını görmeli, bizzat söylemeli, yazmalı, çeşitli cümleler içinde bir kaç defa yazarak kullanmalıdır.

4 — İmlâ kuralları yığın halinde değil, sırası geldikçe ve okuma yazma derslerindeki imkânlardan faydalanılarak verilmelidir.

5 — Kelimelerin imlâsında tereddüte düşünce, öğrenciler, imlâ kılavuzuna, yahut sözlüğe başvurmayla alıştırmalıdır.

DİLBİLGİSİ**Amaçlar :**

- 1 — Çocuklara, Türk dilinin konuşma, okuma ve yazma ile ilgili ana kurallarını sezdirmek ve benimsetmek,
- 2 — Çocuklara, Türkçeyi kullanmada güven kazandırmak.

Açıklamalar :

1 — Başlı başına bir dilbilgisi dersi yapılmayacaktır. Konuşma ve yazı diliyle ilgili çalışmalar, çocukların dil duygusunu beslemeli ve geliştirmelidir. Dilbilgisi alıştırmaları yavaş yavaş ilerlemeli, daha sonraları aynı kurallara bağlı bulunan kullanılış biçimleri yan yana getirilerek kurallar tanıtilmelidir.

2 — Dilbilgisi ile ilgili alıştırmalar, dilbilgisinin gerektirdiği süra ve plâna göre değil, öğrencilerin kullanmada henüz duraksadıkları şekillere göre seçilecektir. Bunun için öğretmen, işe çocukların dillerini tanımakla başlamalıdır. Çocuğun kullandığı dili birdenbire olgunlaştırmaya kalkışmak onda konuşma ve yazma çekingenliği yaratabilir. Bu çalışmalarda, basitten bileşiğe, kolaydan zora tedrici bir şekilde gidilmesi uygun olur.

3 — Düzgün konuşma ön plânda yer almalıdır. Başlangıçta çocuk, bazı sesleri yarım veya peltek, bazılarını tamamiyle değişik çıkarır. Bu yanlışlıklara çocuğun dikkati çekilmeli ve seslerin hakkını vererek kusursuz söylemeye alıştırılmalıdır. Bu çabalarda imlâyâ da yaran dokunur.

4 — Çocuklar, düzgün cümleler kurmaya alıştırılmalı, kurulan cümlelerden önemli görülenler yazdırılmalıdır.

İNŞAT**Amaçlar :**

- 1 — Manzum yazıların düşünce, duygu ve ahenk değerini belirterek çocukların sanat zevkini ve sevgisini geliştirme.
- 2 — Çocuklara, bir topluluk önünde, heyecanlarına hâkim olarak okuma, konuşma alışkanlığı ve kendine güven duygusu kazandırmak.
- 3 — Çocukların millî duygularını uyanık tutmak.

Açıklamalar :

1 — İnşat için, özellikle millî duyguları geliştirecek ve heyecanla ayakta tutacak parçalar seçilmekle birlikte onlarda yaşama sevinç, tabiat sevgisi uyandıracak parçalara da yer verilmelidir. Bu türden manzum veya nesir halindeki parçaların mutlaka ezberlenmesi istenmemelidir. Böyle bir istek, yabancı bir dil ile yaptıkları öğrenimi aksatabilir. Asıl amacın, güzel konuşmak ve güzel okumak olduğu unutulmamalıdır.

2 — İnşat sırasında öğrencilerin yersiz jestleri ve ölçsüz bağışmaları, onları kırmadan düzeltilmelidir. Öğrenci, tabii hareketlerini değiştirmemeli, büyük insanlara ve sanatçılara mahsus jestler yapmak yoluna gitmemelidir. Çocuk kişiliğini belirtmelidir. Çocuğun, okuduğu parçanın mânasını ses tonu, telâffuz ve cümle vurgusu yoluyla ifade etme alışkanlığı kazanmasına çalışılmalıdır.

3 — Öğrencilerin inşat edecekleri metinler, seviyelerine göre millî şairler, kahramanlık şairleri ve duyguları dile getiren şairler olmalıdır. (Türklük, vatan, vatan hasreti, arkadaş ve tabiat sevgisi, vb.)

SOSYAL BİLGİLER**Amaçlar :**

- 1 — Çocukların, anavatan, hısım, akraba ve komşu hasretini canlı tutarak Türk Kültürüyle bağlarını devam ettirmek;
- 2 — Türkiye Cumhuriyeti'nin, büyük fedakârlıklar sonunda milletin canı ve kanı pahasına kurulmuş olduğunu, Atatürk'ün yeni Türkiye'nin kurulmasındaki ve Türk Devrimlerinin yapılmasındaki büyük hizmetlerini çocuklara benimsetmek;

3 — Çocuklara şerefli Türk Milletinin ona lâyık evlâtları olduklarını, Türk Milletinin zekâ ve kabiliyetlerini, çalışkanlığını, kahramanlık ve fedakârlığını, bilime ve manevi değerlere olan inancını, sanat severliğini, estetik zevkini, doğruluğunu, insanî duygularının yüceltiğini ve iyilik severliğini örnekler vererek kavratmak, bu üstün özelliklerimizi yabancı bir ülkede, yeri geldikçe göstermek ve isbatlamakla görevli olduklarını anlatmak; bunlarla, geleceğe güvenle bakabileceğimizin inancını vermek; Türk Milliyetçiliğinin ilkelerini benimsetmek;

4 — Çocuklara, milletler ailesi içinde Türk Milletinin yerini ve milletimize düşen insanlık görevini benimsetmek; insanların ve milletlerin birbirine muhtaç olduklarını, ortak problemlerin iyi niyetle ve ortak çabalarla çözülebileceğini, işbirliğinin zorunluluğunu takdir ettirmek; onları, gerek milletimize, gerek kendi dünyasında huzurla yaşamak isteyen milletlere zarar vermeyen kişilere ve milletlere karşı iyi duygulara sahip kılmak;

5 — Çocuklara Cumhuriyet ve demokrasiyi, demokratik yaşayış tarzını ve icaplarını kavratmak, onlarda Kanun saygısını ve medenî insan anlayış ve davranışını geliştirmek;

6 — Çocuklara yabancı bir ülkede geçici olarak bulunduklarını, burada kaldıkları sürece büyük Türk Milletini temsil ettiklerini, iyi davranışlarının Türk adını yücelttiği kadar, fena, uygunsuz, çevreye yakışmayan davranışlarının da millî şeref ve haysiyetimizi zedeleyeceğini ve milletimizi küçük düşüreceğini kavratmak;

7 — Çocukların, bulundukları yabancı ülkeye uyumlarını kolaylaştırmak, ileride, Türkiye'ye döndüklerinde vatandaş olarak katılacakları toplumumuzun ortak duygu, düşünce, görüş, yaşayış ve ülküsünü onlara benimsetmek;

8 — Bir yabancı ülkeye niçin geldiklerini, ana ve babanın gayretlerine yardımcı olmak gerektiğini, çocuklara kavratmak;

9 — Yabancı bir ülkede karşılaşılabilecekleri farklı millî ve dinî görüş, duygu ve inanışları normal ve müsamahalı karşılamakla birlikte, kendi millî ve dinî duygu, görüş ve inanışlarından hiç bir şey kaybetmemek gerektiğine inandırmak ve onlara bu konularda tutusluk kazandırmak;

10 — Çocuklara, farklı bir milletin ırdı, farklı bir dinin mensubu olmanın, değişik gelenek, görenek ve davranışlara sahip bulunmanın, millî çıkarlarına aykırı olmamak şartıyla, yakınlaşmaya, arkadaşlığa, dostluğa engel olmayacağı düşünce ve alışkanlığını benimsetmek; bu görüş ve düşünüşle, bir yabancı memlekette serilmenin, arkadaş ve dost edinmenin, onları Türkiye'ye davet etmenin memleketimizi ve milletimizi tanıtmak ve sevdirmek yolunda çok faydalı olacağını anlatmak ve kavratmak;

11 — Bulunulan yabancı ülkelerdeki yaşayıştan da örnekler vererek, Çocuklara Türk Devrimlerinin anlamını, değerini, önemini, korunması ve aynı yönde geliştirilmesi zorunluluğunu, kavratmak;

12 — Çocuklara günlük hayatın, ancak bir çok kimselerin işbirliği ile yürütülüp sağlandığını, işbirliğinin anlamını, gerekliliğini ve değerini, toplumda bir iş ve mesleğe sahip herkesin saygıya ve sevgiye değer olduğunu kavratmak;

13 — Çocukları güçlü, ileri ve zengin Türkiye ülkesine bağlı, bu ülkeye erişebilmek için istekle, heyecanla ve canla başla çalışan yurttaşlar olarak yetiştirmek;

14 — Çocukların, yurda dönüşlerinde, okullara kolaylıkla uyumlarına yardımcı olmak.

Açıklamalar :

1 — Sosyal Bilgilerle ilgili faaliyetler iki başlık altında verilmiştir: (1) kutlanacak belirli gün ve haftalar, (2) işlenecek üniteler.

2 — Kutlanacak belirli gün ve haftalar, bütün çocuklarla birlikte ele alınacak, çocukların, seviye ve yaşlarına göre bu faaliyetlere katkıda bulunmaları sağlanacaktır. Belirli günlerin kutlanmasına çevredeki Türkler'in de katılması temin edilmeli ve bilhassa millî ve dinî bayramlarda radyo ve televizyon programlarından faydalanmalı, anayurttaki kutlamalarla ilgili filmler gösterilmeli ve kutlama çalışmalarını ilgi çekici bir hale getirilmelidir.

3 — Sosyal Bilgilerde, işlenecek üniteler, birinci ve ikinci yıl olarak verilmiştir. Birinci yıl üniteleri dördüncü sınıftan sonraki çocuklarla işlenecektir. Bir derslikteki çocuklar çeşitli yaş ve seviyede olabilirler. Bu takdirde öğretmen, çocukların, yaş ve seviyelerini göz önünde tutmalı, yerine göre, bazı çocuklara ek çalışmalar da yaptırmalıdır.

4 — Birinci yıl ünitelerini tamamlayan çocuklara ikinci yıl üniteleri verilmelidir. Çalışmalar sırasında, birinci yıl üniteleriyle ikinci yıl üniteleri arasında ilgi kurulmalı ve böylece, bilhassa, Türk tarihinin devamlılığına, çocukların dikkatleri çekilmelidir.

5 — Sosyal Bilgilerle ilgili çalışmalarda, çocukların esas sınıflarındaki Sosyal Bilgiler derslerinde edindikleri bilgilerden de faydalanmalarına imkân verilmeli ve böylece okul çalışmalarlarıyla Türk kültürü çalışmaları arasında yakın bir bağlantı kurulmalıdır.

6 — Sosyal Bilgiler çalışmalarında esas, Türkiye ve Türk tarihi olmalı ve böylece, her fırsatta çocukların Türk kültürüyle bağlarının kuvvetlendirilmesine çalışılmalıdır.

7 — Sosyal Bilgiler çalışmalarında işlenecek metot ve teknikler, araç ve gereç konusunda, ilköğretim programındaki açıklamalardan faydalanılmalıdır.

Belirli Gün ve Haftalar :**I. Cumhuriyet Bayramı :****a) Cumhuriyetin ilân edildiği gün, niçin bir bayram günüdür?**

— Bu yabancı memlekette bayramımızı nasıl kutlayalım? — Türkiye'de Cumhuriyet bayramlarında neler yapılır: biz neler yapabiliriz? — Sınıf arkadaşlarımıza bayramımızı duyuralım: onlara ikramda bulunalım? En temiz ve en güzel elbiselerimizi giyelim. — Ana ve babamızın bayramlarını kutlayalım. — Şiirler hazırlayıp okuyalım. — Bayram sabahı bayrağımıza karşı saygı duruşu yapalım. İstiklâl Marşımızı söyleyelim; Atatürk'ü analım. — Cumhuriyetimizin yaşı bize sağladıkları.

b) Cumhuriyete nasıl kavuştuk?

Kurtuluş Savaşı : Yardıma düşmanların girmesi — Atatürk'ün Samsun'a çıkışı — Büyük Millet Meclisinin kuruluşu — Yurdun düşmanlardan kurtarılması ve Lozan Barışı — En iyi yönetim şekli olarak Cumhuriyet — İlk Cumhurbaşkanımız.

II. Atatürk'ü Anıyoruz (10 Kasım) :

Atatürk'ün çocukluk hayatı — Öğrenci Mustafa Kemal — Ana-

İstiklal kahramanı Mustafa Kemal — 19 Mayıs'ta Mustafa Kemal — Başkomutan Gazi Mustafa Kemal — Türk Devrimlerinin yapıcısı ve yaratıcısı Kemal Atatürk — Atatürk'ün onuncu yıl nutku; O'nun milletimize güveni — Atatürk'ün Türk gençliğine hitabı — Atatürk'ün emenelleri; bunları koruma ve geliştirme görevi — Atatürk'ün ölümü Ankara'da Anıt Kabir — Atatürk kögesi hazırlanması.

III. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı :

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışı; bu meclisin önemi — Yeni Bir Türk Devletinin kuruluşu ve "İstiklal Savaşının" yürütülmesi — Bu günü Atatürk'ün Türk çocuklarına armağan ettiği ve anlamı — Evde anne ve babaları tebrik — Sınıf arkadaşlarına bayramın duyurulması ve öğrenimimize çağrılmaları — Millî marşlar, halk türkülleri ve halk oyunları gösterisi.

IV. 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı :

I. Dünya Savaşı : Müttefiklerimizin yenilgi ve yurdumuzda düşman istilası — Direnme hareketleri — Atatürk'ün Samsun'a çıkışı ve kongreler — Anayurtta 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı nasıl geçer? Samsun'dan Ankara'ya bayrak ve toprak getirilmesi — Gençlik ve Spor Bayramının anlamı.

V. Anneler Günü :

1 — Annelerin çocukları için katlandığı yorgunluklar ve çeşitli fedakârlıklar — Bir baba, annesiz kalmış çocukları için ne yapabilir? Anne ve baba ailede birbirini tamamlar. — Annemizin, babamızın anneleri şimdi nerededir? Onlara da kutlama ve iyi dileklerle dolu birer mektup yazalım; bu mektupta onlarla ilgili anılarımızı canlandıralım; kendilerini çok özlediğimizi yazalım — Annelerimize karşı görevlerimizi hatırlayalım ve yazalım — Anne sevgisi hakkın da bir şiiri ona da okuyalım.

(Geleneklerimize göre anne ve babaya karşı yalnız anneler gününde değil, her zaman sorumlu olduğumuz üzerinde durulmalıdır.)

2 — Evimiz ve Ailemiz :

- Evimiz nerededir? Sağlığa ve ekonomiye uygun ev nasıl olur?
- Ailemizi tanıyalım : Ailede işbölümü ve ailede tutumun özü; ailede boş zamanlar nasıl değerlendiriliyor; ailemizdeki yaşayışı nasıl geliştirebiliriz?
- Ailede yakın akrabalar : Büyükanne, büyükbaba, amca, dayı, hala, teyze, yenge, vb.
- Ailede fertlerin birbirlerine karşı sevgi, saygı ve sorumlulukları.

ÜNİTELER

Birinci Yıl

I. Ünite : Niçin Yabancı Ülkedeyiz?

A — Hepimiz Türkiye'nin çeşitli yerlerinden geldik :

Türkiye'de nerede doğmuştuk? — Doğduğumuz ve büyüdüğümüz yer Türkiye'nin neresinde ve nasıl bir yerdedir? Hatıralarımız — Anavatanı hangi okulda ve kaçınıcı sınıfta öğrenci idik? Okulumuz nasıl idi? Öğretmenimiz kimdi? — Anne ve babalarımız da aynı yerde mi doğup büyümüşlerdi? — Buraya gelmeden önce Türkiye'nin neresinde idik? — Babalarımız orada hangi işde çalışıyordu ve ne kazanıyordu?

B — Türkiye'den buraya niçin geldik?

Anavatan'da nüfusun hızlı artışı; bu bakımdan diğer ülkelerle karşılaştırılması — İş alanlarının aynı hızla artmaması; Tarım alanlarının yetmezliği yeni iş alanlarına ihtiyaç — Bulduğumuz ülke de işçi darlığının sebepleri, işlerin gelişmesi işyerlerinin artması ve işgücünün pahalılığı — Dışardan işçi bulmak zorunluluğu.

C — Türkiye'den buraya nasıl geldik?

Hangi araçlardan yararlandık; hangi ülkelerden geçtik, hangi büyük şehirleri, dağları, ovaları aştık? — Babamız, annemiz nasıl iş buldular; şimdi nerede çalışıyorlar; ne gibi işler yapıyorlar? — Ne kadar kazanıyorlar?

Türkiye'den çıkmak için nasıl izin alındı? — Pasaport nedir; nasıl alınır? — Bir pasaportun incelenmesi — Buraya geldikten sonra gelişimizi kimlere haber verdik; niçin?

D — Yakınlarımızdan Türkiye'de kimler var?

Büyükbabalar, büyükanneleler, kardeşler; dayı, hala ve teyzeler, onların eşleri ve çocukları; komşular — Onlardan mektup alıyor onlara mektup yazıyor muyuz? Onları nasıl ve ne kadar özledik? — Toprağımıza hasret; Bayrağımıza hasret; milletimize, dilimize konuşanlara; bizim gibi düşünen, aynı duyguları besleyenlere hasret.

Türkiye'ye ne zaman döneceğiz? — Sevdiklerimizle bir daha karşılaşınca neler yapacağız?

E — Yurdumuz'dan gelen mektuplarda, gazetelerde Türkiye radyolarında ne haberler var?

Hepimiz, aldığımız haberleri birbirimize duyuralım; haberleri aramızda nasıl yayalım? (Bir haber levhası yapıp kullanabilir miyiz?)

F — Okulda Küçük Topluluğumuzu Nasıl Tanıtalım?

Özel bir gün yapalım ve o gün için bir gösteri hazırlayalım. Bu özel gün 23 Nisan Çocuk Bayramına veya diğer bayramlarımızı tanıtabiliriz — Programın ders yılı başında yapılması : Memleket havalarından hangilerini söyleyelim; hangi millî oyunlarımızı oynayalım; hangi gelenek ve göreneklerimiz gösterelim; hangi marşları söyleyelim? O gün Türkiye'mizi tanıtmak bir kartpostal sergisi yapabiliriz miyiz? — Resimlerin seçimi : Açıklamaların hazırlanması ve bulduğumuz ülkenin diline çevrilmesi — Bayrağımız ve Türkiye haritası.

Bu özel gün için okul idaresinden usulüne göre izin alınması.

II. Ünite : Yurdumuz :

A) Türkiye Dünya'nın Neresinde ve Nasıl Bir Yerdedir?

1 — Türkiye'nin konumu : Dünya'nın şekli, büyüklüğü, kutup noktaları, ekvator, paralel daireler, dönenceler, kutup daireleri (basit olarak) — Meridyen daireleri ve başlangıç meridyeni — Enlem ve Boylam; Türkiye'nin enlemi ve boylamı, Türkiye bulunduğumuz yere göre hangi yönde ve ne kadar uzaktadır? Bulunan yerle Türkiye arasında ne kadar saat farkı vardır?

2 — Eski dünya Kit'aları arasında Türkiye'nin yeri :

- Eski dünya Kit'aları : Türkiye'nin bunlar üzerinde ve arasındaki yeri (Bölgeler ve Kit'alar arası Yollar üzerinde);
- Önasya ve Balkan yarımadasının Coğrafya şartları (Ana çizgileriyle); Anadolu ve Trakya.

3 — Türkiye etrafındaki denizler; özellikleri; bu denizler arasındaki bağlantılar (Marmara Denizi ve Boğazlar). Bu denizlerin bağlı bulunduğu okyanuslar; Cebelitarık Boğazı, Süveyş kanalı.

4 — Türkiye'nin komşuları (Adları, yerleri ve başlıca Coğrafya Özellikleri).

B) Türkiye'nin Doğal Şartları :

1 — Türkiye'nin yer şekilleri (Ana çizgileriyle sıradağ, tek dağ, plato, ova, vadi kavramlarının verilmesi.)

2 — Türkiye'nin kıyıları (körfez, koy, yarımada, burun, ada vb kavramların verilmesi.)

3 — Türkiye'nin iklimi, iklim bölgeleri; özellikleri, sıcaklık ve yağışlar bakımından mevsimlerin özellikleri; havaların gidişi ve bu bakımdan bölgeler arasında önemli farklar.

4 — Türkiye'nin Akarsuları ve Gölleri ve bunlardan nasıl yararlanıldığı; Yurdumuzda su baskınları, erozyon ve korunma yolları (ağaçlama, şekilleme baraj ve regülâtör vb.)

5 — Türkiye'nin doğal bitki toplulukları ve bunların yayılışı; ormanlarımızın faydaları, bakımı ve korunması.

6 — Türkiye'de turizm (Turistik yerler, tarihi yerler, gezilip görülecek yerler.)

C) Türkiye'de Bizden Önce Kimler Yaşıyordu?

Anadolu'da eski uygarlıklar :

- Hititler, Firikyalılar, Lidyalılar (Kalıntıları)
- Ege Havzası uygarlıkları (Bıraktıkları eserler)

III. Ünite : Anadolu'da Türkler :

A) Türkiye'ye Nereden ve Nasıl Geldik?

1 — Türklerin anayurdu, yaşayışları, medeniyetleri ve göçleri hakkında temel bilgiler. Hun Devleti, Oğuz Destanı, Ergenekon Destanı, Orhun yazıtları (Okuma parçalarıyla) — Türk Milletinin kökü ve çok eski çağlardan beri uyanıp gelen şanlı ve gürültülü bir tarihe sahip olduğu fikri işlenecektir.

B) İslâmîlığın Doğuşu: Türkler'in İslâmîlığı Kabul Edişleri ve Anadolu'ya gelişleri:

1 — Hazreti Muhammed'in hayatı — İslâmîlığın doğuşu ve yayılması — Türkler'in Müslüman oluşu ve İslâm dünyasına hizmetleri (Ana çizgileriyle).

2 — Büyük Selçuklu İmparatorluğu: Alparslan'ın kişiliği ve Malazgirt Savaşı (Büyük Selçuklu Devletinin kuruluşuna ve Türkler'in Anadolu'ya yayılmasına yer verilecektir.)

3 — Anadolu Selçuklu Devleti: Devletin Kuruluşu ve yükselişi ile Haçlı Savaşları ve Kılıçarslan'ın kahramanlıkları üzerinde durulacak; Selçuklu uygarlığına ana çizgileriyle yer verilecektir.

C) Türk Milletinin Özellikleri:

1 — Temiz ve açık yüreklilik, doğruluk, cesurluk, iyi niyetlilik, konuk severlilik, yardım severlik, hoş görürlük, büyüklere saygı, küçüklere şefkat ve sevgi.

2 — Türkler arasında tarih, yurt, kültür, ekonomi ve ülkü birliği ve bağlılığı.

3 — Bayrağa saygı ve sevgi.

İkinci Yıl

I. Ünite: Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu ve İmparatorluk:

A) Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu:

1 — Osmanlılarda ilk teşkilatlanma.

2 — Osmanlı Devletinin genişlemesi ve amaçları.

3 — Rumeliye geçiş.

B) Osmanlı Devletinin Yükselmesi:

1 — Fatih ve kişiliği.

2 — İstanbul'un Fethi ve İmparatorluğun kuruluşu.

3 — Otlukbeli ve Çaldıran Savaşları.

4 — Mısır'ın alınışı ve Yavuz.

5 — Avrupa'da ilerleme ve gelişme.

6 — Kanuni ve Osmanlı Orduları Viyana önlerinde.

7 — Barbaros, Turgut Reis, Sokullu Mehmet Paşa hayatı ve hizmetleri (Okuma parçaları halinde).

C) Osmanlı Uygarlığı:

1 — Sanatkarları ve eserleri (özellikle Mimar Sinan).

2 — Ordu.

3 — Devlet teşkilâtı.

Ç) Osmanlı İmparatorluğunda Duraklama ve Gerileme:

1 — Duraklama devrinin sebepleri ve açık belirtileri.

2 — Köprülüler ve hizmetleri.

3 — Osmanlı-Rus ilişkileri.

4 — Osmanlı-Avusturya-Macaristan ilişkileri.

5 — Sırbistan ve Yunanistan'da kımıldanmalar.

6 — Yenileşme hareketleri.

7 — Meşrutiyet.

8 — Plevne Savaşı ve Gazi Osman Paşa, Namık Kemal, Mithat Paşa (Okuma parçaları).

9 — Balkan Savaşları.

10 — I. Dünya Savaşı ve Osmanlı İmparatorluğu'nun sonu (özellikle Çanakkale Savaşları).

D) Atatürk ve Türk İstiklâl Savaşı:

1 — Mondros Mütarekesi ve sonrası.

2 — Atatürk'ün Samsun'a çıkışı; Erzurum ve Sivas kongreleri. Milli Misak — İstanbul'un işgali — T. B. M. M.'nin açılışı.

3 — Büyük Taarruz ve Başkomutanlık (Dumlupınar) Meydan Savaşı — Düşmanların Anadolu'dan temizlenmesi.

4 — Mudanya Mütarekesi ve Lozan Barışı.

5 — Cumhuriyet'in ilanı.

E) Devrimlerimiz: Halifeliğin kaldırılması, din ve devlet işlerinin ayrılması hukukta, kıyafette ölçülerde, yazıda devrimler ve ekonomik alanda yenilikler — Devrimlerimizin önemi ve korunması zorunluluğu.

F) İkinci Dünya Savaşı, Sonrası ve Türkiye:

1 — II. Dünya Savaşı (sebepleri ve sonuçları).

2 — Türkiye'de çok partili hayata giriş.

II. Ünite: Bugünkü Türkiye:

A) Türkiye'nin Nüfusu: Bugünkü nüfusumuz; daha eski sayımlarla karşılaştırmalar ve artış hızı (köyde ve şehirde) — Kalabalık ve tenha yerler ve sebepleri.

B) Topraklarımız Bizi Besliyebiliyor mu?

Tahıl üretimi ve ürünlerin bize yeterliliği — Coğrafya bölgeleri ve her birinin iç ve özellikle dış ticaretteki yerleri ve önemleri — Hayvanlar ve hayvan ürünleri.

C) Yeraltı Zenginliklerimizden Nasıl ve Hangi Ölçüde Faydalanıyoruz?

Taşkömürü, linyit, petrol, demir, bakır, krom, vb.

Ç) Türkiye'de Elsanatları ve Endüstri:

Eski, yeni elsanatlarımız, değer ve önlemleri — Türkiye'de endüstrinin bugünkü durumu; başlıca kolları ve ihtiyaca yeterlik derecesi.

D) Türkiye'de Taşıma ve Ulaştırma İşleri:

Kara, deniz ve hava yolları ve taşıtları.

E) İç ve Dış Ticaretimiz: Aldığımız ve sattığımız temel mallar.

F) Türkiye'de Turizm: Turizm nedir? Turist nedir? Turistik yerlerimiz.

III. Ünite: Yurdumuzda Yönetim:

A) Cumhuriyet İdaresinin Anlamı ve Önemi:

Cumhuriyete nasıl kavuştuk? (hatırlatma).

B) Yurdumuzda Devlet ve Yönetim Teşkilâtı:

1 — Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşu ve seçimi işleri (Millet Meclisi ve Senato: kuruluşu ve görevleri).

2 — Cumhurbaşkanının seçimi ve görevleri.

3 — Bakanlar Kurulu ve Bakanlıkların görevleri.

4 — İl İlçe ve Bucakta hükümet teşkilâtı.

5 — Yurttaşların Devlete karşı görevleri: Kanunlara uymak, vergi vermek askerlik yapmak.

6 — Devletin yurttaşlara karşı görevleri.

C) Yurdumuzda Devlete Yardımcı Kurumlar:

1 — Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu, Türk Hava Kurumu, Yardım Sevenler Derneği, Yeşilay ve benzeri kurumlar.

2 — Bu kurumların çalışmalarına katılım: maddi ve manevi yardımda bulunulması.

DİN BİLGİSİ

Amaçlar:

1 — Öğrencilere, Allah'ın varlığına ve birliğine inanmanın İslâm Dininin esaslarından bulunduğuna, Hazreti Muhammed'in büyüklüğü ve hak peygamber olduğunu kavratmak.

2 — Temizlik, doğruluk ve iyilik fikirlerinin; insanları sevmenin; zayıflara ve muhtaçlara yardım etmenin; çalışkanlığın, ilmin, sanatın ve gerçek sevginin İslâm Dininin emir ve esaslarından olduğunu kavratmak ve İslâm Dininin ahlak ilkelerini benimsetmek.

3 — İslâm Dininin, yalnız ahiret için çalışmayı değil, aynı zamanda hiç ölmeyecekmiş gibi dünya için çalışmayı da emreden; birlik ve beraberlik, dirlik ve düzenlik içinde mutlu yaşamayı telkin eden bir din olduğunu öğretmek ve benimsetmek.

4 — Bulundukları yabancı okul ve çevrelerin başka bir dinle ilgili propagandalarının etkisinde kalmamalarını sağlamak.

5 — İslâm Dininin başkasının canına, malına, hakkına, inanına ve fikrine saygı gösteren, taassuptan uzak en son ve en gelişmiş bir din olduğunu kavratmak.

Açıklamalar:

1 — Din Bilgisi programı işlenirken amaçlar gözönünde bulundurulmalı ve konular bu amaçlara ulaşılabilecek şekilde işlenmelidir.

2 — İslâm Dininin, müsbet ve hür düşüncenin karşısında olmadığı; tersine, ilmin (öğrenmenin) ibadet olduğu yeri geldikçe belirtilmelidir.

3 — Haksızlık, yalancılık, ikiyüzlülük bencillik, tembellik... gibi davranışları İslâm Dininin suç saydığı; her müslümanın faziletli olması, faziletli kişileri sevip sayması belirtilmeli; bunlar Hazret-i Muhammed'in hayatından ve sözlerinden örnekler verilerek, açıklanmalıdır.

4 — İslâm Dinin, abdest, namaz, oruç, zekat... gibi, ibadet ile ilgili buyruklarının Allah'a karşı sevgi ve şükran duygularının ifadesinden baka ibadetlerin, kişinin sağlığına, toplumun yardımlaşma ve dayanışmasına yarayan, insanı fazilete sevk eden davranış ve hareketler olduğu belirtilmelidir.

5 — Öğrencinin, okul dışından gelmesi muhtemel yanlış bilgi ve telkinler düzeltilmelidir.

Konular:**1 — İnanmak:**

- a) İman nedir?
b) Mümin kime denir?

2 — Allah'a inanmak:

- a) Müslüman, Allah'a nasıl inanır?
b) Bu inancın değeri ve vereceği gösül rahatlığı.

3 — Sevgi:

- a) Anne, baba, kardeş, aile ve öğretmen sevgisi.
b) Millet ve yurt sevgisi.
c) Büyüğe saygı ve küçüğe sevgi, şefkat gösterilmesi.

4 — Peygamberimiz:

- a) Peygamberimiz Hz. Muhammed'in doğuşu ve çocukluğu.
b) Gençliği ve peygamber oluşu.
c) Eşsiz bir insan olarak incelenmesi.
ç) Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim.

5 — Peygamberlerden bazıları:

- (Hz. Adem, Hz. Nuh, Hz. Davud, Hz. İbrahim, Hz. Musa ve Hz. İsa)

6 — Allah kimleri sever, kimleri sevmez?

- 7 — İlâhî kitaplar ve Peygamberleri:
(Müslümanların bu kitaplara saygılı olduğu belirtilmelidir).

8 — Müslümanın Amentüsü:

- (Allah'a, Meleklerine, Kitaplarına, Peygamberlerine, ahiret gününe ve kadere inanmak - İmanın altı şartı.)

9 — Farz, vacip, sünnet, helâl ve haram:

- 10 — İslâmın beş şartı: (Kelime-i şahadet, namaz, oruç, zekât ve hac).

11 — Namazda okunacak sure ve dualar:**12 — Namaz:**

- (Temizlik, abdest ve abdesti bozan şeyler, namazın iç ve dış şartları, namazın kılınışı, namazı bozan şeyler, vakit namazları, cemaatle namaz; Cuma, Bayram ve Cenaze namazları.)

13 — Hayatımız boyunca yapılan bazı dini merasimler:

- (Bebeğe isim koymada, evlenmede ve ölümdede dini merasimler.)

14 — Dinimizdeki kutsal günler:

- a) Ramazan ve Kurban Bayramları.
b) Kandiller.

15 — Türk - İslâm ahlâk kuralları:

- 16 — Türkler'in tarih boyunca, İslâm Dinine hizmetleri.

GENELGELER:**YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayı : 611 - 04860

Tarih : 11-6-1980

12261

Konu : Kitaplar hk.

Hüseyin Hüsnü Tekişik tarafından hazırlanan ve aşağıda adı, fiyatı ile satış adresi yazılı eserlerin kaynak kitap olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Millî Eğitim Bakanı a.

Ahmet ERDOĞANYayımlar ve Basılı Eğitim
Malzemeleri Genel Müdürü

Kitabın Adı	Fiyatı	Satış Adresi
Birleştirilmiş Sınıflar İçin Sosyal Bilgiler Birinci Yıl	12500 Krş.	Tekişik Matbaası Rehber Yayınevi, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 108/13 (kat 4) Maltepe - Ankara
Birleştirilmiş Sınıflar İçin Sosyal Bilgiler İkinci Yıl	12500 Krş.	
Birleştirilmiş Sınıflar İçin Fen ve Tabiat Bilgisi Birinci Yıl	12500 Krş.	
Birleştirilmiş Sınıflar İçin Fen ve Tabiat Bilgisi İkinci Yıl	12500 Krş.	

**YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayı : 660 - 04887

Tarih : 12-6-1980

12262

Konu : "Peygamberler Tarihi" ve
"İslam ve Hayat" adlı eserler.

Yeni Asya Yayınevinin (Kâzım Gürkân Cad. No: 6 Cağaloğlu - İstanbul) yayımlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı eserlerin ilgililere tavsiyesi uygun görülmüştür.

Millî Eğitim Bakanı a.

Yılmaz YILDIZYayımlar ve Basılı Eğitim
Malzemeleri Genel Müdürü
Başyardımcısı**Eserin Adı****Fiyatı**

İslâm ve Hayat
Peygamberler Tarihi

100 TL.
200 TL.

**YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayı : 611 - 04975

Tarih : 16-6-1980

12263

Konu : "Sosyoloji" adlı kitap hk.

Selman Erdem tarafından hazırlanan aşağıda adı, fiyatı ve satış adresi yazılı kitabın lise son sınıf öğrencileri için kaynak kitap olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Millî Eğitim Bakanı a.

Ahmet ERDOĞANYayımlar ve Basılı Eğitim
Malzemeleri Genel Müdürü**Kitabın Adı****Fiyatı****Satış Adresi**

Sosyoloji

8000 Krş.

Fil Yayınevi, Çatalçeşme
Sok. No: 27/4
Cağaloğlu - İstanbul
Yüksel Yayınevi, Yereba-
lan Sarayı Cad. No: 45/1
Cağaloğlu - İstanbul

İLANLAR:**İSTANBUL VALİLİĞİNDEN**

Durumu aşağıda açıklanan Özel Derahaneye Valiliğimizce Öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Derahane'nin adı: Özel Güven Dersanesi

Derahane'nin adresi: Üsküdar Keleşdede Mah. Halk Cad. No: 21

Derahane'nin kurucusu ve adresi: Fethan Tokay, Kadıköy Rısapaya Sok. Kardeşler Apt. No: 11/3

KARABÜK İLKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aşağıda adı soyadı ve miktarı yazılı ilçemiz Köylerinde çalışan öğretmenlerin 1974-1975-1976-1977 ve 1978 mali yıllarından adlarına tahakkuk ettirilen terfi farkı, iş riski ve bunlar gibi alacakları düyundan gelmiş olup bu paraları alabilmeleri için Kaymakamlık Makamına hitaben dairemiz mutemedi Süleyman Ünver'i mutemet tayin ettiklerini bildiren açık adreslerini gösterir dilekçe göndermeleri gerekmektedir.

İlgilere duyurulur.

Alacaklı Bulunan

Öğretmenin Adı Soyadı	İlçemizde Görevli olduğu okul	Miktarı	Yılı
Nevin Benk	Nodullar Köyü İlkok.	162.50	1974-75
Hatice Kader	Döngeller Köyü İlkok.	105.50	Mali
Filiz Özbağ	İ. Düzyer Köyü İlkok.	530.50	yılından
Hanım Karasu	Nodullar Köyü İlkok.	162.50	
Sabri Uçar	Cihanbeyli Köyü İlkok.	1300.00	
Nahide Kukul	Kalayncılar Köyü İlkok.	38.50	
Yunus Şen	Çengeller Köyü İlkok.	154.00	
Hasan Deniz	Güneşli Köyü İlkok.	57.00	
Nevzat Okur	Bağbaşı Köyü İlkok.	70.00	
Halime Arslan	Cebeciler Köyü İlkok.	22.00	
Toplam		2602.50	
Muzaffer Akdeniz H. Köyü İlkok.	H. Köyü İlkok.	163.00	1976-77
Kadiş Gürel	Satuk Köyü İlkok.	358.00	Mali
Nurettin Alakoç	Çengeller Köyü İlkok.	595.00	yılından
İlhan Çetin	E. Kuşburuncuk Köyü İlkok.	378.00	
Fikriye Demircan	Balıksık Köyü İlkok.	31.00	
Fatma Aktemur	Döngeller Köyü İlkok.	31.00	
Ebu Müslim Şen	Cihanbeyli Köyü İlkok.	31.00	
Toplam		1587.00	
Hüseyin Bakmaz	Hüseyin Beyoğlu İlkok.	105.00	1978 Mali
Hüseyin Kırın	Tır Köyü İlkok.	892.00	yılı
Necdet Turan	Bağbaşı Köyü İlkok.	649.00	
Ali Yakınlar	Bağbaşı Köyü İlkok.	417.00	
Hatice Fidan	Balıksık Köyü İlkok.	382.00	
Toplam		2446.00	

KARS - ARALIK İLKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

İlçemizde 1975-1976 öğretim yılında öğretmen olarak çalışan ve sonradan naklen ayrılan aşağıda isimleri yazılı öğretmenlerin düyundan yollukları gelmiştir. Adresleri bilinmediğinden kendilerine gönderilmemiştir.

İlgilere duyurulur.

Sıra No: Adı ve Soyadı

- 1 — Hüseyin Demiroğlu
- 2 — Ahmet Güler
- 3 — Ali Saban
- 4 — Mustafa Aydingüneş
- 5 — M. Ercan Gül
- 6 — Abdülmennaf Ablay
- 7 — Ramazan Çelik
- 8 — Oktay Işık
- 9 — Süleyman İyibilir
- 10 — Yasin Yılmaz
- 11 — Bekir Üstün
- 12 — Mustafa Akyürek
- 13 — Ali Korkmaz
- 14 — Ahmet Kuru
- 15 — Ercan Alacan
- 16 — Erol Gaygana
- 17 — Mahmut Ercan
- 18 — Necip Özbay
- 19 — Vedat Ekiel
- 20 — Ali Gün
- 21 — Yüksel Yaşar
- 22 — S. Metin Günyeli
- 23 — İsmail Erce
- 24 — Burcu Çoğru
- 25 — Nusrat Var
- 26 — Nuri Akpınar
- 27 — A. Nedim Karasoy
- 28 — Erol Akbulut
- 29 — Atilla Yeşilyılmaz
- 30 — Mustafa Özkan
- 31 — Sevinç Kıcılıoğlu
- 32 — Hüseyin Demiraslan
- 33 — Zeynel Özen
- 34 — Ahmet Kılıç

BÜ DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55